

# SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

21 de marzo - 21. marca 1996

LETO (AÑO) LV (49)

Štev. (Nº) 9

## Msgr. Anton Orehar Zgodilo se je v Sloveniji

Iz govora arh. Jureta Vombergarja na spominski obletnici ob 10-letnici smrti

Zbrali smo se, da se spomnimo msgr. Antona Oreharja ob obletnici njegove smrti, da v časovni oddaljenosti desetih let osvetlimo njegovo duhovniško osebnost in njegov pomen za oblikovanje, razvoj in rast naše slovenske skupnosti v Argentini. Da je taka kot je, je v veliki meri zasluga pokojnika.

Spomnim se, kako nas je prizadela njegova nenadna smrt. Bali smo se, da bo nastala vrzel, ki jo bo težko napolniti. „Kaj pa zdaj?“, smo se spraševali, kot smo se ob smrti Miloša Stareta ali dr. Tineta Debeljaka, Vendar, po 10. letih Oreharjeve smrti ugotavljamo, da je bil naš strah neutemeljen, kajti naša skupnost je ohranila svoje versko, kulturno, društveno-organizacijsko in politično življenje brez pretresov in odpadov. Dr. Alojzij Starc in župnik Jože Škerbec sta kot delegat za dušno pastirstvo nadaljevala njegovo delo v isti zavzetosti za duhovno rast božjega ljudstva in z isto zvestobo slovenstvu in naši narodni skupnosti.

Dr. Starc je v svoji metodičnosti navedel šest skrbi, ki so osmišljale in napolnjevale javno delo pokojnika. Ni važen vrstni red naštevanja z ozirom na kategorijo prizadevanj, saj so med seboj življenjsko in smiselno povezana.

Prvič, dušnopastirska središča: kjer se je naselilo večje število rojakov, se je organizirala duhovna oskrba s slovenskim duhovnikom, z nedeljskimi mašami in zakramentalnim življenjem. Danes ugotavljamo, da je bilo naravno, da so si rojaki v okrajih, kjer so bili bolj strnjeno naseljeni, postavili svoja središča v obliki društvenih domov. Skraja to ni bilo vsem sprejemljivo in povšeči. Msgr. Orehar, zavzet za edinost med nami, je o tem imel svojo vizijo, ki bi jo lahko imenovali centralistično, katero je skušal udejaniti. Ko pa so dejstva šla svojo pot, je sprejel. Isto velja za vrsto organizacij in akcij, ki so jih pobujali rojaki, mimo društvenih domov, Slovenske kulturne akcije, mladinskih, karitativnih, borčevskih organizacij in ostalih, ki jih je bilo menda okoli 40, pa ni, da bi našteval.

Druga skrb (če sledim omenjenemu naštevanju dr. Starca) je bila osrednja Slovenska hiša s cerkvijo Marije Pomagaj. Msgr. Orehar je bil mnenja, „da se bodo s časom ožili krogi ohranjanja skupnosti in bodo zadnje oporo našli v močno podprtih osrednjih ustanovah, katerim bo najdalje zagotovljeno delovanje in obstoj“. Pustimo zgodovini, ki je končno božja domena, če bo to res tako. Orehar se je torej zavzel za gradnjo središča Slovencev v Argentini. Ni delal na svojo pest, posvetoval se je s strokovnjaki. Ko se je odločil, je sprejel nase odgovornost in z vso zavzetostjo izpolnil sprejete dolžnosti. Predvideval je možne politične alternative tu v Argentini in v Sloveniji, upošteval slovenski narodni značaj in človeško nestalnost: bil je realist. Ko je umrl, ni zapustil dolgov in hipotek svojim naslednikom. Zaupal je strokovni usposobljenosti in umetniški viziji njih, ki so gradili in opremili to središče in svetišče. Ni oporekal ali vsiljeval svoj kriterij in okus. Želel pa je, da čim več slovenskih umetnikov sodeluje pri opremljenosti cerkve Marije Pomagaj. Menim, da je danes večina ro-

jakov ponosna na to slovensko središče na Ramón L. Falconu.

Tretja skrb pokojnega monsinjorja je bil slovenski verski tisk. Tednik Oznanilo in mesečnik Duhovno življenje s prilogo za otroke Božje stezice še danes, ko moremo dobiti verski tisk iz Slovenije, ohranja svoj pomen za našo skupnost. Je kronika vsega našega življenja, izraža poglede naših intelektualcev na probleme sedanjega časa s posebnim ozirom na Argentino in Slovenijo, predvsem pa jasni pojme o slovenski polpreteklosti.

Četrta: Slovenske verske in katoliške organizacije so bile veren izraz predvojnega tradicije. Katoliška akcija se je ohranila le še v Argentini. Potrebnost verskih organizacij posebno za mladino je msgr. Orehar videl veliko prej, preden jih je papež Janez Pavel II. priporočil koprskemu škofu Pirihu. V Oreharjevem času so argentinski škofje naše verske organizacije postavljali za zgled.

Petič: Msgr. Orehar je bil po poklicu in srcu šolnik-katehet. Iz začetnega poučevanja verouka so se v Argentini razvili slovenski osnovnošolski in srednješolski tečaji. Z vso skrbjo se je Orehar zavzemal za slovensko šolstvo in katehezo, ko bi pravzaprav verski pouk v novih razmerah potekal lahko tudi v kasteljanščini. Msgr. Orehar je imel pred očmi posebno pomembnost in poklicanost že prej omenjene „edine Slovenije“, ki se je razvijala v resnici svobodno, brez ozirov in obzirov do položaja in režima v matični domovini.

Končno šestič in ne nazadnje: skrb za slovenske rojake raztresene po vsej Argentini. Msgr. Orehar si je vsako leto vzel čas, da je potoval po Argentini in obiskoval posameznike, družine in skupine. Osebnost imam najlepše spomine nanj. Vedno mi je dobrohotno stal ob strani, v časih pomanjkanja in tragičnih družinskih trenutkih pa tudi v časih veselja in praznovanja. Prepričan sem, da moremo vsi prisotni to potrditi zase in za svoje. Vse je poznal po

ZL je tudi po formalnem izstopu iz vlade v njej obdržala kar osem državnih sekretarjev v najpomembnejših resorjih vlade. Slovenska javnost zaradi tega dejstva in glasovanja poslancev ZL v parlamentu, kjer le-ti še naprej podpirajo vlado, vse bolj dvomi v iskrenost in avtentičnost izstopa ZL iz vlade.

Predsednik DZ Jožef Školč je 11. marca določil 60-dnevni rok za zbiranje podpisov volilcev za razpis predhodnega zakonodajnega referenduma o zaprtju JE Krško. Zbiranje podpisov se bo začelo 19. marca in končalo 17. maja letos. Pobudo za zbiranje podpisov in razpis referenduma je vložil poslanec Leo Šešerko, sicer član zunajparlamentarne lani ustanovljene stranke Zeleno alternativa.

Če bi predlagatelju uspelo zbrati 40.000 podpisov, bi državljani Slovenije konec pomladi na referendumu odločali, ali so za zaprtje JEK do leta 2006. Referendumsko vprašanje bi se glasilo: „Ali ste za to, da Državni zbor sprejme zakon o zaprtju in dekomisiji Nuklearne elektrarne Krško, s katerim bo določil, da se Nuklearna elektrarna Krško zaradi varnostnih razlogov

imenu in priimku, po značaju in življenjski zgodbi, s karizmo, ki je malokomu dana.

Naš veliki začetnik in utemeljitelj je dobil svoje zadnje počivališče v tej cerkvi Marije Pomagaj. Če niti posmrtni ostanki škofa dr. Gregorija Rožmana še danes ne morejo dobiti groba v Sloveniji, češ, da še ni prišel čas, ne moremo pričakovati tega za msgr. Oreharja. Naj počiva tu med nami, naš je, stopal je z nami skozi 40 let puščavskih ujm in preizkušenj, brez njega ne bi bili, kar smo. Naj bo njegova prisotnost ob tem oltarju stalen opomin in nam vsem zgled osebnosti pokončnosti ter zvestobe Cerkvi in narodu, naj iz večnosti spremlja našo skupnost in prosi Boga, da se usmili nas in slovenskega naroda.

(Se nadaljuje)

## Drnovšek v Parizu

Premier Drnovšek je s srečanjem s predsednikom nacionalne skupščine Philippeom Seguinom začel 13. marca tridnevni delovni obisk v Franciji. Največ pozornosti sta namenila dvostranskim odnosom in slovenskemu vključevanju v EZ. Drnovšek je imel posebno kosilo z nekdanjim predsednikom Evropske komisije Jacquesom Delorsom, nato se je pogovarjal s predsednikom senata in pariškim županom.

Viri pri italijanskem zunanem ministertvu v zvezi z izjavami, ki jih je francoski tisk pripisal slovenskemu premieru Janezu Drnovšku na uradnem obisku v Franciji, so navedli, da je v zvezi s slovensko zahtevo za pridruženo članstvo v EZ „povsem neumestno govoriti o italijanskem vetu“. Slovenski premier naj bi, po poročanju francoskih sredstev javnega obveščanja dejal, da Italija „zlorablja svoj položaj za izvajanje izsiljevanja“ v soočenju z vlado v Ljubljani. Na zunanem ministertvu v Rimu ugotavljajo, da obstajajo v Italiji „precej ra-

zlična stališča“ do pridruženega članstva Slovenije v EZ, kot pa to prikazuje tisk onstran Alp. Zunanja ministrica Susanna Agnelli naj bi večkrat, tudi ko je poročala v italijanskem parlamentu, poudarila naklonjenost in interese, s katerimi Italija gleda na pridruženo članstvo Slovenije v EZ.

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek je v pogovoru s slovenskimi časnikarji v Parizu dejal, da Francija jasno podpira približevanje Slovenije Evropski zvezi in da to sploh ni vprašljivo. Francoski sogovorniki menijo, da sodi Slovenija v prvo skupino držav za polnopravno članstvo v EZ. Drnovšek je povedal, da so nekateri francoski sogovorniki zelo jasno podprli namen Slovenije, da zaprosi za polnopravno članstvo v Evropski zvezi in da razumejo logiko te naše odločitve. Tridnevni obisk je predsednik slovenske vlade sklenil s pogovorom s predsednikom francoske vlade Alainom Juppejem.

zapre najkasneje do 31. 12. 2006, ter uredi razgradnjo?”

SDSS je na ustavnem sodišču vložila ustavno pritožbo, v kateri predsedniku DZ Jožefu Školču očitajo kršitev človekovih pravic in svoboščin, ki jih določa Ustava RS. Z zavrnitvijo pobude SDSS za zbiranje podpisov za zahtevo za referendum o predlogu zakona o volitvah poslancev je po mnenju SDSS Školč kršil ustavno pravico državljanov, da v skladu z zakonom neposredno sodelujejo pri upravljanju javnih zadev ter pravico državljanov do vlaganja peticij in pobud splošnega družbenega pomena. V isti zadevi je SDSS „zaradi očitno nezakonitega akta in odločitve predsednika DZ“ sprožila tudi upravni spor na vrhovnem sodišču RS.

Premier Janez Drnovšek je sprejel delegacijo cerkvenega odbora za pripravo papeževskega obiska, ki jo je vodil škof Alojz Uran. V delegaciji so bili še tajnik odbora Borut Košir in član odbora Janez Gril. S strani vlade sta v pogovorih sodelovala še minister za okolje in prostor Pavel Gantar in direktor urada vlade za informiranje Borut Šuklje. Delegaciji sta ugotovili, da tako na cerkveni kot na vladni strani priprave nemoteno potekajo ter da ni razlogov, da tega pomembnega obiska ne bi vsestransko uspešno izpeljali.

Slovenski finančni minister Mitja Gaspari se je v ZDA udeležil mednarodne konference z naslovom Vključevanje Srednje Evrope in mednarodni trg kapitala. Sodelujoči na konferenci so bili še predstavniki Češke, Madžarske, Slovaške in Poljske ter mednarodnih finančnih ustanov — med njimi Svetovne banke, Mednarodnega denarnega sklada, zakladnice ZDA, Inštituta Vzhod-Zahod iz New Yorka ter Skupine 30.

Predsednik SKD Lojze Peterle se je udeležil dvodnevne srečanja krščansko-demokratskih in konservativnih strank iz vse Evrope, združenih v Evropski demokratični uniji (EDU). V sklepnem dokumentu so napisali, da bi morale politične vrednote omenjenih strank določiti smernice prihodnjega razvoja v srednje- in vzhodnoevropskih državah. V t.i. pariški izjavi so se zavzeli za razširitev EZ za vse evropske demokratične države in podprli razširitev zveze Nato.

Na delovnem obisku v Sloveniji se je 15. marca mudil madžarski zunanji minister Laszlo Kovacs, ki se je ob madžarskem narodnem prazniku udeležil slovesnosti v Lendavi in se je ob tej priložnosti sešel tudi s slovenskim zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem.

Ministra sta se med drugim dogovorila, da bosta svojima vladama predlagala v čimprejšnji sprejem sporazum o prehajanju slovensko-madžarske meje le z osebnimi izkaznicami. Madžarska stran je pripravljena ponovno preučiti možnosti za prekatégorizacijo nekaterih meddržavnih mejnih prehodov v mednarodne, pri čemer vsekakor obstaja politična volja, problem je le finančni.

po STA



# Veleposlanik Slovenije je predal poverilna pisma predsedniku Menemu

V ponedeljek, 18. marca, je prvi veleposlanik Republike Slovenije dr. Janez Žgajnar predal svoja poverilna pisma predsedniku Argentine dr. Carlosu Menemu.

Ob pol dvanajstih zjutraj je bil sprejet v Casi Rosadi, kjer se je po oddaji poverilnic nekaj časa zadržal s predsednikom Argentine Menemom ter mu predstavil člane veleposlaništva Matjaža Puca in Tomaža Miklavčiča. Potem pa se je v spremstvu regimenta grenadirjev v paradnih oblekah in na konjih odpeljal na bližnji Trg Generala San Martina, kjer je pred spomenik uradno položil venec — iz belih, modrih in rdečih nageljev — v spremstvu predsednikovega pribočnika in ceremonierjev. Pred spomenikom se je zbralo nekaj slovenskih rojakov, ki so bili veseli, da so dočakali dan, ko sta Slovenija in Argentina končno navezali stike na najvišji ravni.

Novi veleposlanik se je nato v spremstvu grenadirjev odpeljal na veleposlaništvo Republike Slovenije, kjer je uradno prevzel funkcije in izobesil slovensko zastavo.

Dr. J. Žgajnar polaga venec v slovenskih barvah pred spomenik generala San Martina.



Veleposlanik Republike Slovenije dr. Janez Žgajnar odhaja iz predsedniške palače v spremstvu grenadirjev.

## Srečanje Peterle-Drnovšek

Predsednik SKD Lojze Peterle in predsednik LDS Janez Drnovšek sta razpravljala o imenovanju novih državnih sekretarjev in o podpisu aneksa h koalicijski pogodbi. Sestanek je bil sklican potem, ko je Lojze Peterle vladnemu predsedniku pisno očital, da delovanje koalicije ni mogoče, če se Drnovšek ne namerava odzvati niti na telefonske klice. Ker je očitno, da kandidiranje sekretarjev ne poteka po koalicijskem dogovoru, je zoper takšen odnos vladajoče LDS protestiral tudi izvršilni odbor SKD. Poleg tega SKD čudi, da ima ZLSD kljub izstopu iz koalicije v vladi še vedno osem državnih sekretarjev.

Drnovšek vztraja, da se hkrati z dogovorom o državnih sekretarjih opravi tudi izpopolnitev dvanajstih mest na diplomat-

ske-konzularnih predstavništvih, ki se bodo zaradi izteka mandатов izpraznila letos.

Na koncu je izvršilni odbor SKD izrazil začudenje, da so socialdemokrati v parlamentarnem postopku obdržali prvi zakon o volitvah v državni zbor in hkrati že vložili novega. Do zakona, s katerim želi SDSS uvesti večinski volilni sistem, se izvršilni odbor ne bo opredelil, dokler ga ne dobi v roke, saj ga ne želi komentirati le na podlagi časnikarskih člankov. Za zdaj SKD vztraja pri koalicijskih predlogih sprememb volilne zakonodaje, pripravljen pa je sprejeti kompromisni predlog Rajka Pirnata, po katerem bi 44 poslancev volili po večinskem volilnem sistemu, 44 pa po proporcionalnem.

## IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

V zadnji številki smo se podrobno pomudili ob zadnjih zapletih med Cerkvijo in vlado. Ti zapleti so se potem sukali v različnih smereh, zato je dovolj stvarine, da to snov nadaljujemo. Sploh je umestno, da si ta dogajanja zapišemo in obrazložimo, ker so mnogokrat važnejša, kot pa sicer blesteče, a prazne dnevne novice.

### SLABOTNI TEMELJI

Sedanjí predsednik Menem ni le „moderniziral“ vrste postavk peronističnega nauka, marveč tudi politično nastopa precej drugače kot pa je to delal general Perón. Znano je, da je stari vodja prevzel vrsto korporativističnih naukov in tako svojo oblast zgradil na trojnem temelju: vojski, sindikatih in Cerkvi. Od leta 1945 do leta 1955 je njegova moč slonela le na treh stebrih. In ko se je pričela krhati enoličnost vojske in se istočasno pričel hud spopad s katoliško hierarhijo, je generalu pričela bítí zadnja ura.

Za njim nihče ni mogel obnoviti simpatij teh treh dejavnikov. Ne civilne ne vojaške vlade niso zgradile močnih temeljev, in zato poznejši vodja ni imel dolgega življenja na oblasti. Zanimivo bi bilo raziskati obdobje generala Onganía, ki je edini skušal resno obnoviti vsemogočno oblast, pa se mu je uprla vojska, poizkus povezave s sindikati je padel v vodo, ker je bil kovinarski vodja Augusto Timoteo Vandor ubit takoj zatem, ko je z Onganijem podpisal prvi sporazum (nekateri analisti trdijo, da ga je dal ubiti sam Perón).

Zanimiv je tudi primer predsednika Alfonsina, ki je sanjal o neomajni oblasti in o nenehnem vladanju, najsibodi lastne osebe ali radikalne stranke. Na podlagi poplave glasov na predsedniških volitvah leta 1983 je zgradil mit „tretjega zgodovinskega gibanja“ (prvo je bilo Irigoyenovo, drugo Peronovo), pa pozabil na Peronov nauk, saj je vodil frontalen boj proti sindikatom (za njegovega vladaja mu je Ubaldini uprizoril trinajst splošnih stavk), imel kaj konfliktno razmerje z oboroženimi silami in vsaj „neprijateljske“ odnose s Cerkvijo. Predsedništvo je zapustil po lastnem nagibu šest mesecev pred ustavnim rokom.

Menem pa je povzel popolnoma nasprotno politiko. Vojsko si je podvrgel s tem, da je odpustil vse prekrške preteklosti, nato pa jo oslabil z vedno manjšim vojaškim proračunom. Sindikalizem je enostavno razbil, saj je spodnesel Ubaldinija (edina zadnja priljubljena sindikalna osebnost) in nato storil vse, da se je CGT delila dejansko na tri slabotne skupine, ki šele sedaj, ob vsej krizi, zavzemajo nekakšen enoten položaj proti vladni gospodarski politiki. Kar pa se Cerkve tiče, je imel nenehno zaslombo močnega dela hierarhije, ki je preprečil, da bi socialno bolj angažirani škofje dosegli skupen nastop proti vladi. Zato je še manj razumljivo, da se je s tako ostrino spraval na škofa Laguno in Hesayna („nevredneža in hinavca“) in da je tudi še potem, ko so resni člani vlade hoteli omiliti vso stvar, češ da je predsednik to dejal v ihti, dvakrat ponovil obtožbo in še dodal, da škof Laguna ne razume Jezusovega nauka.

### NOVA OFENZIVA

Razumljivo je, da so se ob tem začeli marširati v umiki z obeh strani. Škofje so namenili kolegialno nastopiti v obrambo sbratov, vlada pa je najprej poizkusila neke vrste udar, nato pa ponudila roko. Kaj malo diplomatsko je bilo, da je ta teden objavila vsote socialne podpore, ki jo posreduje po Cerkvi. Ta denar, ki tudi ni kaka izredna

vsota (osem milijonov v dveh letih), nikakor ni namenjen Cerkvi sami, marveč le po njenih rokah pride do pomoči najbolj potrebnih. Je tudi edini socialni fond, za katerega je vlada lahko prepričana, da bo dosegel svoj cilj, kajti sicer ogromna socialna pomoč vlade mnogokrat obtiči kje na poti in ne pride v roke tistim, katerim je resnično namenjena.

Po drugi strani škofje ne kritizirajo socialne pomoči vlade ali države, marveč gospodarsko politiko, ki vodi v vedno večjo brezposelnost in obubožanje in večja število tistih, ki so končno odvisni le od družbene in državne podpore. Gre za pravico in dostojanstvo samovzdrževanja, ne za mišičino.

Zato je Menem sprejel te dni člane socialne komisije škofovske konference ter obljubil, da bo preučil vse točke, ki so mu jih predstavili.

Škofijski dokument je bil izredno oster. Te točke je razposlal posameznim ministrstvom, naj jih razčlenijo, ter mu predlože odgovor, komentarje in potrebne ukrepe za rešitev nakazanih problemov. To je seveda lažje ukazati kot pa storiti. Socialne posledice gospodarskega programa se ne morejo rešiti z omejenimi ukrepi, treba bi bilo spremeniti celotno usmeritev gospodarskega programa, kar pa sicer tudi politična opozicija zahteva že dalj časa. Gre za dejstvo, da je celoten vladni gospodarski program usmerjen v ohranjanje stabilizacije, ni pa jasnih ukrepov za gospodarski razmah, za zvečanje proizvodnje. Ta skrb bi morala biti že davno bistveni del vladne politike, ker je od nje odvisno celotno zdravje argentinskega gospodarstva. S tem bi istočasno rešili tudi vrsto socialnih problemov, začevši z brezposelnostjo. A to je zaenkrat daleč od vladne miselnosti, in vsi ukrepi v tej smeri so osamljeni in ne del celotne politike. Vlado zaenkrat ne skrbi, kako preprečiti nov sunek državnega deficita. Zato tudi predlogi, da se privatizira to, kar je državi še ostalo. Sem spada tudi veelektarna Yaciretá, zadnji „biser“ družbene lastnine, ki bo povzročil še marsikatero krizo v osrčju vlade.

### NOVI STARI SPORI

Ko že govorimo o vladnih krizah, omenim, da je zadnje dni tekla nova polemika med predsednikom in gospodarskim ministrom. Gre za tisto kanibalsko vojno, ki je že večkrat postavila na kocko usodo sedanjega ustroja oblasti. Predsednik je izredno ljubosumen na svojo oblast, minister pa tudi ni pripravljen, da bi spodrivljal njegove ljudi na ključnih položajih. Ti potresi se nenehno ponavljajo in imajo kaj nevšečne posledice zlasti v inozemstvu. Zato ni čudno, da v mednarodnih finančnih krogih Argentina ne uživa zaupanja varne države za investicije. Tuji kapitali pridejo, kadar je vzdušje mirno, pa takoj pobegnejo, kakor hitro se na obzorju pokažejo oblaki.

Razni posegi vplivnih osebnosti so sicer hitro dosegli pomirjenje, a to nenehno ponavljanje sporov kaj oslabi trdnost vladnih struktur. Zlasti še, ko se kaže, da predsednik sam, v lastni stranki nima več tako lahkega položaja. Tu mislimo zlasti na volitve v prestolnici. Dosedanjemu županu Domínguezu je obljubil, da ga bo kot kandidata srtnaka enotno podprla. Pa je sedaj toliko kandidatov in toliko različnih list, da blamaža že presega meje dostojnosti. Prišlo je celo tako daleč, da so uradne liste kandidatov predstavili po zapadlem roku. Če bi šlo vse po pravilih, te liste niti ne bi smele priti v poštev pri volitvah.

A stvari se sučejo po vetru, kakor veje iz vladne palače.



## Socialdemokratska stranka Slovenije

Besede predsednika SDSS, prebrane ob otvoritvi zastopništva stranke v Argentini

Spoštovani!

Bliža se čas zelo pomembnih odločitev, ki bodo po letošnjih volitvah v Sloveniji na dolgi rok zaznamovale politično in vrednotno orientacijo slovenske zakonodajne in izvršne oblasti.

Napori za zблиžanje vodstev strank slovenske pomladi so stalni in vztrajni, toda brez posebno obetajočih sadov.

Izstop ZL iz koalicije in hkrati njeno dejansko ostajanje v vladi (z osmimi državnimi sekretarji v najpomembnejših resorjih) je še bolj zameglil slovensko politično prioriteto.

V Državnem zboru ne bo mogoče doseči dvotretjinske večine za spremembo obstoječega proporcionalnega volilnega zakona in vzpostavitev 5% za vstop v parlament. Obstaja verjetnost, da bodo v državni zbor prišle satelitske stranke (DESUS, Jelinčičeva SNS, DS, lista povezanih regionalnih strank, ki je najbolj nevarna, potencialna Kučanova stranka itd.), kar skupaj predstavlja resno grožnjo podobne prevare kot je bil nastop Jelinčiča leta 1992.

Nepovezan nastop Strank slovenske pomladi kljub trenutnim ugodnim javnomnenjskim raziskavam v takem stanju ne bo mogel spremeniti ničesar. SKD je s podporo Jožefu Školcu ob interpelaciji, ki je bila celo bolj izrazita kot podpora ZL, čeprav je ravno zaradi njegove izvolitve Lojze Peterle odstopil kot zunanji minister, še povečala nezaupanje med SSP.

SDSS je že pred slabim mesecem izdelala delovni predlog morebitnega internega sporazuma o sodelovanju strank SP in izjavo o dobrih namelih, ki bi jo podpisali predsedniki vseh treh strank in bi bila tudi internega značaja. Na srečanju delegacij SSP v februarju, na katerem smo predstavili izjavo in predlog programa (kot gradivo, ki bi ga začeli usklajevati, ker se čas izteka), se ni bilo možno ničesar dogovoriti, ker se srečanja nista udeležila ne predsednik SKD ne predsednik SLS, temveč podpredsednika obeh strank. Zaposlili smo za kakršenkoli odgovor v naslednjem tednu, vendar nobena od strank ni odgovorila.

Ker ni bilo odgovora, smo sporazum poslali še enkrat, tokrat ob obvestilu javnosti. Odgovorila je SLS in sicer pozitivno. Medtem ko so bili komentariji v vodstvu SKD nevzpodbudni. Neposrednega odgovora nismo dobili nobenega. Srečanje konec februarja je bilo na zahtevo SKD preloženo za nedoločen čas.

V takšnih razmerah nam je ostala samo

še ena rešitev oziroma zadnji poizkus, ki pa mora biti izveden takoj, sicer bo za letošnje volitve prepozno.

Ta rešitev je sprememba volilnega sistema. Sedanji proporcionalni volilni sistem je Ribičičeva mojstrovina in pisan njim na kožo, predvsem pa je nedemokratičen, ne-transparenten in omogoča vsakovrstne manipulacije. Nasploh je značilno, da je večinski volilni sistem sistem resnice, ker zahteva čiste karte in omogoča uveljevanje odgovornosti, dočim je proporcionalni sistem način za ohranjanje strankarskih oligarhij in pravo gojišče korupcije (primer poleg Slovenije še Italija itd.).

Volilni zakon je bil sprejet z dvotretjinsko večino. Taka večina je potrebna tudi za njegovo spremembo. Take večine v parlamentu ni mogoče doseči. Potreben je torej zakonodajni referendum. Zahteva ga lahko (in doseže) 30 poslancev, Državni svet ali 40.000 volilcev.

SLS je novemu volilnemu sistemu naklonjena, SKD bomo skušali prepričati. V tem primeru bi dobili 30 podpisov poslancev.

Referendum bi zagotovo uspel, saj velikanska večina ljudi v Sloveniji pravi, da hoče voliti konkretne ljudi in ne stranke.

Če SKD ne bo podpisala, bomo zbrali 40.000 podpisov.

V primeru večinskega sistema je predvolilna koalicija obvezen predpogoj za uspeh. Koalicija SSP bi postala dejstvo, saj si stranke zaradi volilcev ne morejo privoščiti nenaravnih koalicij.

Šlo bo na tesno, toda izračuni rokov se izzidejo, če se dela lotimo takoj, kar tudi nameravamo.

Gornje vrstice Vam pišem, in pošiljam v informacijo, saj so časopisne vesti mnogokrat nepopolne ali netočne. Prosim pa tudi za pomoč oziroma podporo, saj gre za eno najpomembnejših odločitev v Sloveniji po osamosvojitvi. Še posebej pomembno bi bilo, če pobudo razložite tudi našim rojakom v Argentini. Po volilnem sistemu, ki ga predlagamo, bi dva poslanka slovenskega parlamenta neposredno izvolili tudi Slovenci po svetu. Če ima pravico do neposrednega zastopstva v parlamentu nekaj tisoč pripadnikov italijanske in madžarske manjšine, kar jim nihče ne odreka, ima do enakega zastopstva zagotovo pravico tudi 200.000 Slovencev, ki živijo izven meja države Slovenije.

S spoštovanjem,

Janez Janša

## Slovenija bi morala zapreti krško jedrsko elektrarno

Kaže, da bo Italija postavljala Sloveniji vedno nove pogoje za vključitev v Evropsko skupnost. Vračanju nepremičnin optantom, dodatnim zaščitnim normam za italijansko manjšino v Istri in kaznovanju krivcev za medvojne poboje domnevno nedolžnih Italijanov so njeni parlamentarci zdaj dodali še zaprtje krške jedrske elektrarne.

Podpredsednik delegacije za odnose s Slovenijo pri evropskem parlamentu Gianfranco Dell'Alba je naslovil na evropsko komisijo in svet Evrope peticijo, po kateri oba organa Evropske skupnosti „pritrujeta ugotovitvi Greenpeacea, da je krška elektrarna skrajno nevarna, ker je na potresnem območju le dobrih sto kilome-

trov daleč od Trsta, na katerem je bilo med letoma 1928 in 1990 dobrih sto potresov. Zato komisija in svet Evropske skupnosti menita, da je nujno vnesti v sporazum o pridružitvi Slovenije k Evropski skupnosti tudi klavzulo o zaprtju elektrarne“.

Tako postaja vse bolj jasno, da je bila začetna zahteva Italije, da lahko nekdanji lastniki vnovič pridobijo pravico do nakupa opuščeni nepremičnin, le izgovor za druge zahteve. Znatno del italijanske političnega establišmenta je namreč prepričan, da si je treba podrediti Slovenijo kot izhodiščno točko za vpliv na Balkanu.

Vplivni obroč okoli severnega Jadrana naj bi bil le kratkoročni načrt, ki bi mu sledili še drugi.

## Z lutkarji smo pričeli šolo

Začetek letošnjih slovenskih osnovnih šol je bil v nedeljo, 10. marca, v Slovenski hiši kot navadno z začetno mašo, ki jo je daroval delegat Jože Škerbec.

Po maši pa se je ves živ-žav — hvala Bogu ga je veliko — ter njihovi spremljevalci in drugi starejši — zasedli prostore v dvorani, ki je bila polna spodaj in zgoraj.

Po kratkem nagovoru voditelja Franca Vitriha, ki je pozdravil poleg drugih tudi odpravnika poslov prof. Matjaža Puca in go. Veselko, se je pričela težko pričakovana igra MALA ČAROVNICA.

S to igro so namreč gostovali med nami člani Lutkovnega gledališča Maribor, ki so s seboj pripeljali vso opremo in sceno in jo postavili prejšnje dni. Igrica je bila za naše male in starejše pravo doživetje, saj so ti profesionalni lutkarji znali odlično prikazati otrokom ljubke prizore, ki so s svojo moralnostjo, pa tudi humorjem in spretnostjo globoko zadovoljili radovedne poslušalce. Zgodba o mali čarovnici, ki jo preganjajo stare, profesionalne coprnice, a jih s pomočjo raznih prijateljev in živali premaga, je bila preprosta, a lutke, maske in scena so bile odlične, kakor tudi domisljice in posebljanja.

Naj navedem vse lutkarje, ki so obiskali in nam pripravili lep večer: direktor Tine Varl, igralci Petra Caserman, Maksimilijan Dajčman, Karla Godič, Metka Jurc, Davorin Kramberger in Danilo Trstenjak; zaodrski delavci: Mirko Černič, Miljenko Knezoci ter Breda Varl.

V programu smo izvedeli, da je igra nastala na Češkem, od koder je tudi režiserka Katerina Zahradnikova kakor tudi zamisel lutk in mask.



Izvrstne maske zlobnih čarovnic.

Pri igri smo dobili lep gledališki list, s prevodi teksta v španščino (Miriam Jereb Batageljeva), nemščino in angleščino.

Zahvalo pa smo dolžni organizatorjem predvsem Izseljenskem društvu Slovenija v svetu kot glavnemu organizatorju, Zedinjeni Sloveniji ter drugimi, ki so finančno omogočili to gostovanje v Argentini: občina Maribor, ministrstvo za kulturo, Krekova banka, Krekova družba za upravljanje in Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.

Lutkarji so nato odšli še na gostovanje v Bariloče in Mendoza, pozneje pa se bodo predstavili še po naših prosvetnih domovih z lutkovnim izborom pesmi in ugank U-GNAKE, ZANKE, ZAVOZLANKE, kakor tudi z lutkarskimi delavnicami ter poukom za naše vzgojitelje.

Vsem, ki so tako bogato pripravili naše začetno šolsko proslavo, predvsem pa gostom iz Maribora, najlepša zahvala.



Zgoraj: Mala čarovnica je zmagala nad staro. — Spodaj: Slovenski šolarji so napolnili veliko dvorano v Slovenski hiši.





## Rektor univerze v Mariboru dr. Ludvik Toplak na obisku v Argentini

Rektor druge slovenske univerze v Mariboru dr. Ludvik Toplak se je v začetku marca mudil v Buenos Airesu. Bil je namreč na poti v Mendoza, kjer se je dogovarjal s tamkajšnjo univerzo za globlje sodelovanje.

6. marca je povabil na slovensko veleposlaništvo na sprejem nekaj rojakov izobražencev, članov SKAS in drugih, kjer

se je pogovarjal o možnem načinu sodelovanja obeh držav Slovenije in Argentine: štipendije, podiplomski študij, izmenjava profesorjev, ustanovitev latinsko-ameriške sekcije na univerzi, priznanje diplom, dvojezično srednjo šolo, itd.

Rektorja je pozdravil pred dnevi prispeli novi veleposlanik dr. Janez Žgajnar (ki je bil prorektor ljubljanske univerze, ko je bil dr. Toplak rektor), kateremu je dr. Toplak izročil darilo mariborske univerze.

Nato se je rektor še dalj časa zadržal v pogovoru z rojaki.

Dr. Toplak se je na argentinskem šolskem ministrstvu tudi pogovarjal o teh dvostranskih važnih zadevah. Z njim je prišel še dr. Ploj z ministrstva za razvoj znanosti.



Dr. Toplak izroča darilo veleposlaniku.



Rektor dr. Ludvik Toplak in veleposlanik dr. Janez Žgajnar s soprogo.

## Komisija za poveljne poboje

Komisija državnega zbora, ki preiskuje poveljne množične poboje je na seji 6. marca pregledala še poročilo dr. Jožeta Basaja, člana Narodnega sveta, o poveljnem vračanju domobrancev s Koroške, ki ga je pisal dr. Mihi Kreku v Rimu.

Miran Potrč (ZLSD) je menil, da poročilo osvetljuje nekatera zgodovinska dejstva. Nedvomno je razvidno, da je šlo za oborožen preboj slovenske narodne vojske preko Drave na Koroško že po koncu vojne z namenom, da se kasneje skupaj z Angloamerikanci vrnejo in bojujejo za spremembo oblasti.

Dr. Jože Pučnik (SDSS) je menil, da nameni domobrancev ne morejo zmanjšati moralne vrednosti izvensodnih pobojev ujetnikov. Razoroženi, okradeni in demoralizirani domobranci niso mogli predstavljati nobene vojaške nevarnosti. Nevarni bi lahko postali le kasneje, kot organizirana opozicija tedanje oblasti. Nace Polajnar (SKD) je dejal, da za poboje ni opravičila, in ne verjame, da bi ta skupina ob morebitni vrnitvi resneje ogrozila tedanji sistem. Zmago Jelinčič (SNS) je trdil, da ni nobenega opravičila za izdajo naroda in sode-

lovanje z okupatorjem. Alojz Metelko (SLS) je prepričan, da so bili vrnjeni domobranci del trgovine med Angleži in partizani — da so se ti zato umaknili s Koroške. Tudi Sašo Lap (SND) se je strinjal, da ni opravičila za poveljne poboje. Z njimi se je tedanja oblast otrešla opozicije, ki bi lahko na naslednjih volitvah zamajala razmerje političnih sil.

Člani komisije so pregledali nekaj sporočil pooblaščenca Ozne iz koncentracijskega taborišča Strnišče pri Ptujju župnijskemu uradu Svetega Lovrenca, v katerih prosi za pokop taboriščnikov. Iz poročil je razvidno, da so bile razmere v taborišču, v katerem so bili pretežno zaprti starejši civilisti in otroci, nevzdržne.

Na koncu so obravnavali še zapisnik seje slovenskega politbiroja, ki je bila 31. avgusta 1945. Na njej so med drugim razpravljali o sektaškem delovanju Ozne, posebno v taborišču Strnišče. Ugotovljali so nasilno in oblastveno delovanje njenih pooblaščenecv.

Navedena je tudi izjava Ivana Mačka, češ da je Ozna v zadnjih treh mesecih opravila veliko delo (pobojev?, op. ur.) s sorazmerno majhnimi napakami.

## „Češnjev vrt“ Antona P. Čehova na odru Slovenske hiše

Slovensko gledališče Buenos Aires bo v režiji Maksa Borštnika uprizorilo na odru Slovenske hiše znamenito dramo Češnjev vrt ruskega pripovednika in dramatika Čehova. Predstave bodo v soboto, 30. marca, ob 18. in 20.45 uri in v nedeljo, 31. marca, ob 17. uri.

Anton Pavlovič Čehov (1860-1904) je eden najpomembnejših predstavnikov ruske književnosti ob koncu 19. stoletja. Je mojster kratke proze (Stepa, Dolgočasna zgodba, Dama s psičkom), znan pa predvsem po svojih dramah Utva, Striček Vanja, Tri sestre in Češnjev vrt (1903). Literarno pot je začel s kratkimi humorističnimi zgodbami iz vsakdanjega življenja malih ljudi, postopoma pa je prešel v resnobno slikanje življenja na podeželju, v dramah pa slika življenje ruske podeželske plemiško-meščanske družbe s konca 19. stoletja.

Čehov je v dramo pustil ob strani običajno dramsko zgradbo: uvod, zaplet, vrh in razplet. Odrekel se je trdni kompoziciji in tehniki dramskih del in gradil dramo z zaporedjem rahlo povezanih razpoloženskih prizorov.

V teh dramah tudi ni kakih močnih miselnih ali vzvišenih vzorov, za katere bi se dramski junaki zavzemali, se zanje ali proti njim bojevali. Glavno so razpoložena posameznih človeških usod, ki jih ponazo-

rujejo ne preveč razgibani prizori. Pomembnejše je razpoloženje, ozračje, ki ga ustvarja vsakdanji, vendar nekako poetično navdahnjeni pogovori. Osebe so pasivne, nemočne, srčno dobre, a neživljenjske, kot da je življenje vnaprej določeno in bridko brez-izhodno. Čehov predstavlja razpadanje plemstva pod carizmom, nastajanje meščanstva in prihajanje hladne industrijske civilizacije.

Stilno izhodišče Čehova je v ruskem realizmu, vnaša naturalistične primesi, je pa njegova tehnika predvsem impresionistična. Človek ima vtis, kot da bi Čehov s čopičem nalagal barve na slikarsko platno brez načrta, ko pa na koncu vidiš dokončno podobo, je slika dovolj razločna.

„Komedija“ Češnjev vrt predstavlja Ljubno Andrejevno Ranjevsko, ki se je iz tujine, kjer je živela nemirno in neurejeno življenje, vrnila na svoje zadolženo posestvo. Ob njej spoznamo vrsto družinskih članov in drugih ljudi, povezanih z družino, ki jim na posestvu mineva čas v sanjarjenju in brezplodnem pogovajanju. Nihče ne ve, kako se znajti, kako rešiti posestvo in si urediti prihodnost. Le stvarni Lopahov, ki se je iz tlačanstva povzpela v uspešnega trgovca, vidi izhod: posekati je treba čudoviti češnjev vrt in prodati parcele za letoviške hišice nastajajočega meščanstva. Na dražbi on sam kupi vrt, vsa družba pa, ki jo je doslej povezoval dom sredi češnjevega vrta in ji pomenil toplo zavetje in povezanost s predniki in srečnimi ter otožnimi spomini, se razhaja v različne kraje in v negotovo prihodnost, medtem pa že poje sekira in pokončuje češnjev vrt, ki ga je simboliziral.

Slovensko gledališče Buenos Aires že več kot 30 let poustvarja dela iz slovenskega in svetovnega gledališkega repertoarja na presenetljivo visoki ravni. Prepričani smo, da nam bo tudi z uprizoritvijo Češnjevega vrta nudila lep gledališki večer.

### Mogoče vas bo zanimalo...

— da v Sloveniji čaka na založnika od 200 do 400 pesniških zbirk...

— da v Međugorju gradijo otroško vas, namenjeno otrokom, ki so v tej vojni ostali brez staršev...

## Revolucija, ne NOB!

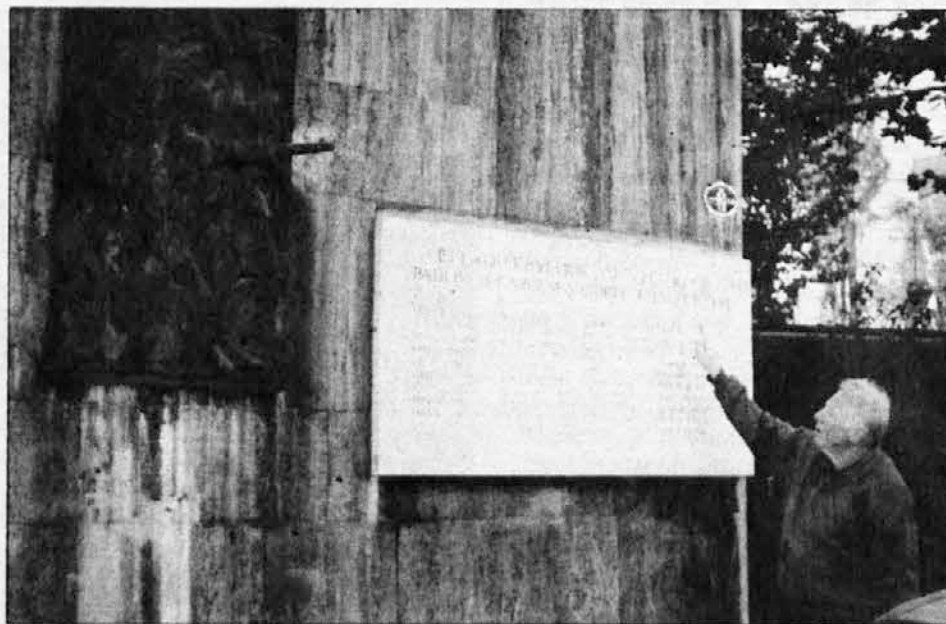
Slovenec iz Argentine Tone se vprašuje pred spominsko ploščo, ki je pritrjena blizu ljubljanske železniške postaje na poslopju Pošte in telefona še sedaj, v letu 1995!

„Tovariši, ali ste se borili proti okupatorju ali pa ste izkoristili okupacijo in na ta način vtihotapili v slovenski narod boljševiško revolucijo, zaradi katere smo sedaj mi v tujini, in ki jo na plošči opevate?

Vi pa ste 50 let živeli v domovini v shizofrenični psihozi — kocksistenci nasprotij — in v več ali manj kamufliranem enoumju.

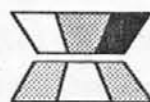
Pot iz te situacije je samo ena: Priznajte resnico in boste osvobojeni! Narod in zgodovina vam bodo hvaležni!”

Na ploščo je vklesano: PTT (pošta, telegraf, telefon, op. ur) kolektivi Ljubljane v revoluciji padlim tovarišem v štiridesetem letu KPJ (sledje imena).





# NOVICE IZ SLOVENIJE



# SLOVENC V ARGENTINI

## Osebne novice

**Rojstva:** Rodila se je Ivana Kocmur, hčerka Janka in Adriane roj. Pereyra González.

5. marca 1996 se je rodila hčerka-prvorojenka v družini Jožeta Snoja in žene Sonje roj. Zorko.

28. februarja se je rodila Marija Pavla Jakoš, hčerka Marka in Sandre roj. Malo-vrh.

Srečnim staršem naše čestitke!

**Krst:** 10. marca je bila krščena v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Pavla Martina Oblak, hčerka Cirila in Metke roj. Magister. Botra sta bila Silvija in Tone Oblak; krstil je Tone Bidovec.

Čestitamo!

## † France Senovršnik

Ponovno je smrt posegla v naše vrste. Po dolgotrajni in zahtevni bolezni na srcu je 4. marca umrl v 69. letih starosti Franc Senovršnik. Pokojni je bil doma na pobočju Pohorja blizu Slovenj Gradca iz številne slovenske družine. Ni še imel 17 let, ko je bil med vojno nasilno mobiliziran v nemško vojsko. Po kratkem vežbanju v Nemčiji, je bil oddeljen v Francijo na fronto, zajet od zapadnih zaveznikov in proti koncu leta 1944 prepeljan v srednjo Italijo, kjer se je znašel ponovno v ujetniškem taborišču, kjer se je za nahajalo ok. 800 slovenskih fantov, nemških mobilizirancev. Kljub močni propagandi za vstop v partizanske prekomorske brigade, se je večina od teh iz prepričanja odrekla, tisti, ki so podlegli propagandi so šli v gotovo smrt, le nekateri so srečno prišli domov. Vsi ostali, med njimi tudi pokojnik, so se pozneje vključili v angleško vojsko, računajoč na načrtovano

izkrcanje v Istri Angloameričanov, ki ga ni bilo, ker je bilo iz komunističnega vrha preprečeno, kakor je poznano. Po odhodu angleških edinic iz Italije, je bil tudi Senovršnik poslan v civilno taborišče v Trani, blizu mesta Bari in od tam je z drugimi prišel l. 1948 v Argentino.

Najprej se je zaposlil v tekstilni stroki, a kmalu se je osamosvojil v mesarski stroki, se poročil z Mimi Tašner, kjer sta kmalu zgradila dom v Villa Adelina. Družina se je povečala za tri sinove in dve hčerki.

Vsa družina je vseskozi vključena v krajevno slovensko skupnost. Rajni Franc je bil soustanovitelj Slovenskega doma v Carapachayu, odbornik in predsednik nekaj let. Že tolemu je bilo njegovo največje zadovoljenje in veselje biti navzoč pri nedeljski maši v Domu, kjer je sodeloval pri skupnem petju. Še zadnjo nedeljo, ko je opravil

(Nad. na 6. str.)

## Gorniški večer v Našem domu

Slovenski gorniki iz Celja, ki so se udeležili odprtja novega bivaka „Slovenija“ na Capilli ter si ogledali bariloške gore, so se ob povratku ustavili še v Buenos Airesu. Tam so skupaj z Zedinjeno Slovenijo, Našim domom v San Justu ter SPD iz Bariloče priredili planinski večer z asadom, ki je privabil rojake iz San Justa ter vsega glavnega mesta, ki se zanimajo za gore.

Goste sta pozdravila predsednik Doma Jože Albreht ter predsednik ZS Marjan Loboda, nato pa je Mladinski pevski zbor pod vodstvom Andrejke Selan Vombegarjeve prijetno zapel naše narodne pesmi, med njimi znano Aljaževo Triglav.

Od gostov je najprej spregovoril Aljažev naslednik, triglavski župnik France Urbanija, ki nam je postavil Aljaža za vzor ter pozdravil naše mlade, ki jih gore tako navdušujejo; dr. Tone Strojina iz Ljubljane nam je v kratkih besedah nanizal imena, ki so bila odločilna v slovenskem alpinizmu: Vodnik, Stanič, Aljaž, Tuma, Jug, Avčin,

Kunaver, Česen, pa piparji, skalaši, himalajci in drugi. Odrski umetnik Tone Kuntner nas je po šestih letih spet razveselil s svojo umetnostjo. Recital nam je pesmi iz svoje zbirke O domovina, kjer govori o občutkih pri osamosvajanju Slovenije, pa pesem napisano za naše učiteljice. Končal je z navdušeno recitacijo Prešernove Elegije ter Zdravico.

Predsednik Celjskega planinskega društva Adi Vrečer je dodal še nekaj štajerskih imen k zgodovini gorništvu ter se zahvalil za večer, Franc Zabukošek pa je še pozdravil v imenu Slovenskega svetovnega kongresa. — Končno so si gostje ter Sanhuščani izmenjali darila, Celjani pa so predstavili še 7. številko Gore (glasilo SPD Bariloče), ki so jo izdali v Celju.

Sledil je še dolg pogovor (ob dobri postrežbi) o lepotah gora, slovenskih in argentinskih.

Levo: Pesnik Tone Kuntner navdušuje s svojo besedo. - Desno: Dr. Tone Strojina.

nega begunca 270 osebam v mesecu decembru, ko ni več formalnih pogojev za tako pomoč.

**LJUBLJANA** — Privatni kanal POP TV je pripravil raziskovalno anketo o gledanosti njihovih programov. Po teh podatkih naj bi v osrednjem programskem času (med 19. in 23. uro) njihove programe gledalo kar 45% gledalcev. Za osrednji informativni program 45 ur pripravljajo dopisniška časnikarska predstavništva v šestih prestolnicah. Zadovoljni so tudi s prodajo oglaševalskega prostora.

**IDRIJA** — Pred poldrugim letom je šele zaživel idrijski podzemni muzej v Antonijevem rovu. Ponaša se s podatkom, da je edini živosrebrni turistični rudnik na svetu, zato se letos poteguje za naslov evropski muzej (tak naslov je pripadel leta 1993 muzeju v Kobaridu). Letošnjemu razpisu se je odzvalo 72 muzejev, izmed katerih so izbrali dvajset kandidatov (med njimi je tudi idrijski). Zdaj neučakano pričakujejo izbor petih finalistov, ki naj bi jih objavili 18. maja v Madridu, razglasitev najboljšega pa bo v Strassbourgu.

**MARIBOR** — Na zgornjem delu Drave so z rečnim bagrom (stroj za kopanje) odstranili plasti mulja v zalivu pri veslaškem klubu, nato pa okoli dveh brodarških klubov. Iz mulja je nastal kar celo otok. Po opravljenem delu bodo bager prepeljali v spodnji del struge in čistili obrežje proti Ptuj.



Zgoraj: Predsednik Našega doma J. Albreht, predsednik SPD Celje Adi Vrečer in Franc Zabukošek. - Spodaj: Triglavski župnik France Urbanija.



**LJUBLJANA** — Sedanji in nekdanji člani Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič in štirje pevci Akademskega pevskega zbora so skupno proslavili petdesetletnico APZ oziroma sedemdesetletnico predvojnega moškega zbora Univerze v Ljubljani. Vsi akademski rodovi so najprej skupaj zapeli Jenkovo Lipo, ki jo je zložil lani umrl Radovan Gobec, pobudnik in prvi zborovodja povojnega APZ. Danes pa vodi ta zbor Stojan Kuret.

**CELJE** — Na tiskovni konferenci so predstavili rezultate akcije „Petarde, lepše je brez njih“. Občani so v manj kot mesecu dni na policijske postaje prinesli 4631 petard in drugih pirotehničnih sredstev. Akcija je preseгла najbolj optimistična pričakovanja.

**MARIBOR** — Socialna kuhinja pri be-gunskem centru Konstruktor je za čedalje več Mariborčanov edina možnost, da pridejo vsaj do enega toplega obroka na dan. Lani se je število obiskovalcev te kuhinje zvišalo za 26 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom.

**LJUBLJANA** — Založba kaset in plošč RTV Slovenija je poslala na glasbeni trg nekaj novih kaset: Dominika Kozariča (izšla je tudi kompaktna ploščica) z naslovom Spomni se name, Mirana Rudana z naslovom Dekada, Iva Rudina Tisoč in ena noč, Stanke Kovačič Prinesi mi rože, Majde Arh Nori dan. Toti Big Band se na istoimenski kaseti predstavlja s pomočjo zvonečih imen slovenske glasbe, kasete z naslovom Milan Ferlež And his Romantic Guitar pa predstavlja skladbe Lennona, Billyja Joela in A. C. Jobima.

**MARIBOR** — Za sinagogo v nekdanji mariborski židovski četrti (jugovzhodni vogal mestnega obzidja) je danes s precejšnjo verjetnostjo mogoče trditi, da so jo pozidali okrog leta 1100. Tako pravi Marjan Teržan, samostojni restavrator-konzervator regionalnega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Od leta 1993 pa do konca marca 1995 je vodil ekipo, ki je na terenu raziskovala preteklost sakralnega objekta. Delo je pa sedaj obtičalo na pol poti, ker ne prihaja več denar za to.

**LJUBLJANA** — Slovenščini skozi čas je bila namenjena slovesnost Generacije znanosti. V mislih so imeli predvsem petdeseto obletnico Inštituta za slovenski jezik. To je ustanova z najbogatejšo dokumentacijo o slovenskem jeziku, sedanjega knjižnega jezika, njegove zgodovine, etimologije, narečij. Znanstvenoraziskovalni center SAZU je podelil zlati znak dvema jezikoslovcema, Metki Furlan in dr. Marku Snoju za delo pri Etimološkem slovarju slovenskega jezika. Zlati znak je prejel tudi botanik dr. Božidar Drovenik za Catalogus faunae, zajetno sintetično delo o favni krešičev v slovenskem in dinarskem krasu. Zlato odličje je prejel še dr. Miha Javornik za raziskovanje mitologizacije v sodobni ruski literaturi. Častna članica ZRC SAZU je postala dr. Zmaga Kumer, vodilna slovenska etnomuzikologinja, poznavaka ljudskih pesmi, mitov in glasbil. Njeno delo obsega 25 samostojnih knjig in 300 razprav.

**LJUBLJANA** — Prvo slovensko društvo Rdečega križa je bilo ustanovljeno pred 130 leti. Za letošnje leto, razglašeno za leto boja proti revščini, je odbor RK predstavil svoj program, ki predvideva pomoč 50.000 slovenskim družinam. Posebno pozornost posvečajo tudi pomoči beguncem, ki naj bi jih bilo decembra lani še okoli dvajset tisoč. Odboru RK se zdi nerazumljivo zavlačevanje priprav za vračanje beguncev iz BiH ter podelitvi statusa začas-



## MALI OGLASI

**ORIENTE S.R.L.** - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

### PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

### ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadst. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

### TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva

hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu



LEGAJO N° 3545-82

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

### ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

### ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

### FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

### GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hermandarias - Uraduje ob sredah od 18. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torek od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

**Ponovitev predstave  
MALA ČAROVNICA,  
ki bi morala biti v nedeljo,  
24. marca v Slovenski hiši  
je odpovedana.**

## † France Senovršnik

(Nad. s 5. str.)

sv. mašo gost iz Slovenije, triglavski župnik Franc Urbanija, ki je bil presenečen nad mogočnim ljudskim petjem, in rekel, da kaj takega doma ni, je bilo petje tudi po zaslugi pokojnega Franceta, ki je pripomogel z ubranim in močnim glasom.

Dva dni pozneje ob isti uri pa je župnik Franci Cukjati opravil v Domu ob mrtvaškem odru pogrebno mašo tudi s petjem, a Francetovega donečega glasu ni bilo več.

Predno so krsto odnesli, se je Ivan Žnidar v kratkih besedah poslovil od pokojnika v imenu Doma in verske narodne skupnosti. Nato so rojaki spremili zemske ostanke na pokopališče v Boulogne, kjer je župnik Cukjati opravil pogrebne molitve.

Dragi prijatelj, počivaj v miru, četudi v tuji zemlji. Številnim žalujočim tukaj in v domovini pa izrekamo globoko sožalje in tolažbo.

## Nabirka za spominsko obeležje v ljubljanski stolnici ob obisku svetega očeta Janeza Pavla II.

Odgovorni urednik Družine, slovenskega katoliškega tednika, g. Franci Petrič, se je na nas pismeno obrnil s prošnjo za prispevek k stroškom ob obisku svetega očeta Slovenije.

V spomin na papežev obisk bodo napravili nova bronasta vrata v ljubljanski stolnici. Na glavna vrata bodo upodobili 1250 let krščanstva v Sloveniji: krst karantanskih knezov Gorazda in Hotimirja, Gospo sveto, sv. Modesta, sv. Cirila in Metoda, brižinske spomenike, turške vpade, prvo slovensko tiskano knjigo in prevod Svetega pisma, Slomška, Barago, Kočevski Rog, poboje in osamosvojitve Slovenije. Vrh vsega bo papež Janez Pavel II.

Druga vrata, stranska, pa predstavljajo zgodovino ljubljanske nadškofije 20. stoletja s škofi, ki so jo vodili: Jeglič, Rožman, Vovk, Pogačnik, Šuštar in Lenič. V ozadju

je relief Marije Pomagaj, h kateri so se zatekali verni Slovenci v najhujših časih. Škofje se s pastirskimi palicami dotikajo mrtvega in poveljčanega Kristusa, ki ga oznanjajo in iz katerega črpajo moč za dela. Ta vrata bodo spomenik slovenski samostojnosti, tragični zgodovini 20. stoletja in obisku Janeza Pavla II. Kočevski Rog in škof Rožman nista bila doslej v Sloveniji še nikoli na tak način ovekovčena.

Vsota za izdelavo, vlitev in postavitev je zelo visoka, zato nas naprošajo za denarno pomoč. Predlagamo, da bi na cvetno nedeljo napravili pri slovenskih mašah nabirke. Tisti, ki se ne boste udeležili na cvetno nedeljo slovenskih maš, lahko izročite svoj dar v dušnopastirski pisarni ali v pisarni Sloge.

Jože Škerbec Marjan Loboda  
delegat za dušno pastirstvo predsednik ZS

## SLOGA=USLUGA

- \* Varna in dobro obrestovana naložba denarja.
- \* Hitra in ugodna posojila.
- \* Sedem različnih socialnih podpor.
- \* Kreditna kartica SLOGA-MULTIRED.
- \* Lastninski certifikati republike Slovenije.
- \* Pošiljanje denarja po vsem svetu preko Western Union.
- \* Plačevanje davkov in taks.
- \* Plačevanje naročnin in članarin.
- \* Informacije in pojasnila osebno ali po telefonu.

Vse to in še več vam nudimo, ker

**V SLOGI JE MOČ!**

## Coperativa de Crédito S.L.O.G.A. Ltda.

(Sociedad Legal Orientadora General del Asociado)

Matrícula I.N.A.C. N° 5380

Bm. Mitre 97 — Ramos Mejía — Pdo. de la Matanza — Pcia. de Buenos Aires

### CONVOCATORIA

De conformidad con lo dispuesto por el art. 31 de los Estatutos Sociales, se convoca a los señores socios a la Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 19 de abril de 1996 a las 19 horas en el local de la calle República de Eslovenia 1851 de la Ciudad de Castelar, Partido de Morón, Provincia de Buenos Aires para tratar el siguiente

### ORDEN DEL DIA:

- 1) Designación de dos asambleístas para suscribir el Acta de la Asamblea según el art. 39 de los Estatutos Sociales.
- 2) Elección de la Comisión Escrutadora de tres miembros.
- 3) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Estado de Resultados, Anexos 1 y 2, Informe del Síndico y del Auditor, correspondientes al Ejercicio Económico N° 35, iniciado el 1° de enero de 1995 y finalizado el 31 de diciembre de 1995.
- 4) Elección de los miembros del Consejo de Administración, según lo determinado por el art. 48 de los Estatutos Sociales: Por dos años: el Vice-Presidente, el Secretario, el Tesorero, 3 Vocales Titulares y 1 Vocal Suplente, 1 Síndico Titular y 1 Síndico Suplente.

Ramos Mejía, 27 de Febrero de 1996

EL CONSEJO DE ADMINISTRACION

## Zveza slovenskih mater in žena - odsek San Justo

vabi na

**DRUŽINSKO KOSILO  
24. marca 1996**

ob 13. uri: žrebanje;

po kosilu lepe melodije v izvedbi:

Ani Rode, Luka Debevc in  
Ivana Vombergarja.

Dobiček namenjen v pomoč našim potrebnim rojakom.

Vsi lepo vbljeni!

Prijave na tel: 441-5528 in 484-6905



Ljubezen, ki prestavlja gore!  
Velika je bila tvoja žrtev —  
naj Ti jo poplača Vsemogočni Stvarnik!

Vsem znancem in prijateljem tu in po svetu sporočamo prežalostno novico, da je 12. marca zjutraj še v spanju prenehalo biti srce naše drage žene, mame in stare mame, gospe

## Zofije Benedičičeve roj. Pograjc

Iskrena zahvala vsem ki so se prišli posloviti osebno, in tudi tistim, ki so se je spomnili v mislih. — Pogrebne obrede s sv. mašo je opravil pristavski župnik F. Bergant, zadnje molitve pa družinski prijatelj F. Himmelreich.

Truplo pokojnice je bilo upepeljeno in bo žara poslana v Slovenijo — Celje — v rodbinski grob.

Žalujoci: mož Miha,  
sinova: Aleš in Primož z družinama,  
sestra Slavka z družino — v domovini,  
svaki in svakinje s svojim potomstvom

Buenos Aires, Ljubljana, Avstralija, Naklo in Celje.

## ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE  
Director: Valentín B. Debeljak  
Proprietario: Eslovenia Unida  
Redacción y Administración:  
RAMON L. FALCON 4158  
(1407) BUENOS AIRES  
ARGENTINA  
Teléfono: (54-1) 636-0841  
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:  
Tine Debeljak ml.  
Uredniški odbor:  
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,  
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:  
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti  
pa \$ 60; obmejne države Argentine 90  
USA dol.; ostale države v obeh Amerikah  
100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Av-  
stralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za  
pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno  
pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:  
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.  
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044  
(1101) Buenos Aires

## OBVESTILA

**SOBOTA, 30. marca:**  
Slovensko gledališče: Čehov - Češnjev  
vrt, v Slovenski hiši ob 18. in 20.45.

**NEDELJA, 31. marca:**  
Slovensko gledališče: Čehov - Češnjev  
vrt, v Slovenski hiši ob 17.

V Rožmanovem domu, na cvetno ne-  
deljo ob 11.30 sv. maša z blagoslovom bu-  
tarič, nato kosilo.

**Darujte v tiskovni sklad!**

## SLOVENSKO GLEDALIŠČE BUENOS AIRES

A. P. Čehov  
„Češnjev vrt“

Predstave:  
sobota, 30. marca, ob 18. in 20.45  
nedelja, 31. marca, ob 17. uri

Začetek točno  
ob napovedani uri.